

ПРЕС КЛИПИНГ

20. септембар 2013.

НАСЛОВИ

- Запошљавање: Ни подстицај државе не помаже;(стр.2)
- Запошљавање инвалида на приватницима;(стр.3)
- У Србији свега 1.208 фирми има ААА бонитет;(стр.4)
- Бивши радници Заставе траже од државе посао;(стр.5)
- Радници Фабрике вагона најавили радикализацију штрајка;(стр.6)
- Штрајк 14 радника Дирекције за изградњу;(стр.7)
- Пензије ће падати и без ММФ;(стр.8)
- Изгубиће се 3.500 радних места;(стр.9)
- Жене ретко на челу фирми;(стр.11)
- Губиташима десет пута више пара него за радна места;(стр.12)
- Парафискални намети и даље даве фирме;(стр.13)
- Требаће радници за “зелену” градњу;(стр.14)
- Бивши радници "Заставе" траже посао;(стр.15)

Запошљавање: Ни подстицај државе не помаже

Б. СТЈЕЉА

Мере којима Влада подстиче запошљавање не показују готово никакав резултат. У замену за отпис доприноса, послодавци лане упослили само 2.171 радника

ЗА сваког старијег радника или млађег приправника којег послодаваци запосле, држава се овим предузетницима захвали тако што их ослободи плаћања доприноса. Ову погодбу, међутим, послодавци очигледно нису схватили као исплативу јер се у целој прошлој години позиву одазвало свега 1.236 предузећа који су списак незапослених скратила за тек 0,25 одсто имена.

Да ово баш и није неки нарочити успех сматрају и послодаваци и синдикалци који - готово углас - овакав подстицај оцењују као козметички, а нипошто суштински.

- Све ове мере за запошљавање су естрадне и сасвим наивне. Зато и не чуди што нису дале никаквог резултата - оцењује Милан Кнежевић, председник Асоцијације малих и средњих предузећа. - Само у прошлој години је без посла остало 176.000 радника и важније је да се очувају радна места него да се измишљају неке „квазиолакшице“ за нова запошљавања која не дају ефекта. Само повећање обима посла може довести до нових радних места, а држава мора да чини све да то омогући.

Он каже да Влада Србије, за почетак, мора да престане да „корумпира стране инвеститоре и да спроводи уставну дискриминацију“:

■ Олакшице за послодавце који запосле нове раднике			
	ослобођен доприноса	трајање олакшице	услов да га задржи на послу
за старије од 50	100%	2 године	3 године
за узраст 45 до 50	80%	2 године	3 године
за млађе од 30	100%	2 године	2 године
за приправнике	100%	3 године	3 године

*у динарима

- Само је „Фијат“ добио више новца него свих 140 осталих предузетника којима су подељене субвенције. А у маси средстава за отварање нових радних места чак 80 одсто новца је припало страним инвеститорима, а остатак домаћима.

Тако је и ова мера, којом се послодаваци ослобађају плаћања доприноса уколико упосле одређене категорије незапослених, остала сасвим незапажена. Према подацима Националне службе за запошљавање до посла је, захваљујући овим олакшицама, дошао само 2.171 грађанин, који је до тада био уредно регистрован на бироу. Међу њима је 669 уговора склопљено у Београду, 372 у Војводини, 824 у Шумадији и западној Србији, а 306 у јужним и источним крајевима земље.

Ни представници радника не мисле да је Влада Србије изабрала добар рецепт за обрачун са хроничном стопом незапослености. Негослав Јовановић, председник Индустијског синдиката Србије каже да административне мере не помажу ни радницима, ни послодавцима:

- А управо се то ради годинама. Пишу се неки закони, предлажу смањивања разних стопа, али све то без успеха. Реч је о чистој демагогији јер ће послодавац ангажовати новог радника само ако му је он потребан, а не ако му неко скине 20 одсто од доприноса. А, нажалост, наша држава још нема идеју како да побољша целокупан пословни амбијент већ проблеме решава парцијално и без икакве економске логике.

ШАНСУ ДАВАЛИ МЛАДИМА

МЕЂУ послодавцима - који су у прошлој години искористили прилику да за сваког новог радника буду ослобођени плаћања доприноса - било је највише оних који су бирали младе наде. Уговоре о раду укупно је потписао 2.171 грађанин, али је чак 1.004 било млађе од 30 година. До посла је дошло и 167 приправника, 358 особа са инвалидитетом и 642 старија радника.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:454865-Zaposljavanje-invalida-na-privatnicima>

Запошљавање инвалида на приватницима

В. Ц. С. - М. Ђ.

Држава дозволила гушење свог предузећа у коме су радили инвалиди, а тера приватне фирме да их упошљавају. Проблем настаје кад наше власти слепо примењују уопштене сугестије међународних конвенција

НЕКАДАШЊИ ДЕС, сада „Шумадија ДЕС“, било је једно од првих предузећа у бившој Југославији које је запошљавало инвалиде. Данас, због неисплаћених 13 зарада, око 50 инвалида штрајкује неколико месеци.

Скупе машине не раде јер су каблови за струју посечени, бакар је скинут и однет, новац за репроматеријал је ненаменски потрошен. Нови директор Милорад Бојовић каже да је за пет година направљена штета већа од 150 милиона динара.

Током недавне посете предузећу, Стана Божовић, државни секретар у Министарству рада, констатовала је да је из фирме покрадено све што је могло да се однесе. Појавиле су се и спекулације да Крагујевац, иако је фирма државна, гура предузеће у пропаст због атрактивне локације.

Била би то само још једна од суморних прича из српске привреде, да се држава званично не залаже за запошљавање особа са инвалидитетом. Закон је донет пре четири године, и по њему свако ко има више од 20 радника мора да запосли инвалиде, за шта добија стимулације.

Разлог за ову недоследност треба тражити у слепом преписивању међународних прописа. Тако је наша земља 2009. ратификовала Конвенцију о правима особа са инвалидитетом, која се залаже за њихово запошљавање на отвореном тржишту, а не у заштићеним радионицама. Ове друге нису угашене, али држава у њих и не улаже.

ДОБАР ПРИМЕР ЗА разлику од ДЕС-а, у центру Шумадије постоји још једно предузеће које упошљава инвалиде, „Застава интро“, које извози приколице и алате у ЕУ у вредности од око четири милиона евра. Оно има све предуслове да постане регионални центар за запошљавање инвалида. То предузеће је већ подржављено.

По речима др Дамјана Татића, из Националне организације особа са инвалидитетом, заштићене радионице запошљавале су око 3.000 људи, од чега половину инвалида. Откад је закон обавезао све фирме да запошљавају ове особе, упослено их је најмање 5.000, а у Центру за самосталан живот особа са инвалидитетом тврде да је та бројка чак 11.000. Ипак, сурова истина је да још 18.000 њих чека посао.

Држава је за то време морала да изигра сопствени закон због захтева ММФ да се смањи администрација. Пошто она није могла да запошљава инвалиде, плаћала је сама себи пенале и од тог новца финансирала субвенције за друге да их запосле!

- Проблем код запошљавања особа са инвалидитетом је њихова лоша образовна структура. Већина има тек први или други степен средње стручне школе. Многа занимања, попут телефонског оператера, више нису тражена - каже Татић.

Чак и кад добију посао у регуларним фирмама, инвалиди имају проблем због неприступачног превоза, фали им персонални асистент који би им помогао да се спреме и стигну до посла, трећина радних места није за њих адаптирана.

Истраживања показују да се они, ипак, по речима Момчила Станојевића из Центра за самостални живот особа са инвалидитетом, не осећају дискриминисаним ни кад је у питању плата, а ни третман на послу. Послодавци показују предрасуде када треба да их запосле, али, када већ добију посао, брзо се адаптирају. Највише инвалида запослено је у прерађивачкој индустрији, и то са средњом стручном спремом.

- Држава је одавно разградила све механизме за контролу друштвених предузећа и отворена су врата да краде како ко хоће - каже економиста Зоран Попов. - Ако су покрадени и уништени велики гиганти, зашто не би био и један мали ДЕС? Зар се очекивала милост зато што у фирми раде инвалиди?

По његовом мишљењу, држава је требало да задржи кључна предузећа, али и тзв. социјална. Зато делује лицемерно њено инсистирање да приватне фирме запошљавају особе са инвалидитетом, када нема контроле и новца да то стимулише.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/406521/U-Srbiji-svega-1208-firmi-ima-AAA-bonitet>

У Србији свега 1.208 фирми има ААА бонитет

Тањуг

У Србији тренутно само два одсто привредних субјеката или 1.208 фирми задовољава критеријуме за добијање "Сертификата ААА бонитетне изврности", који је веома значајан за пословање на тржишту Европске уније, речено је данас на конференцији највећег европског провајдера пословних и бонитетних информација - шведске компаније Бизнод АБ (Бисноде).

- У Србији је тренутно око 1.800 предузећа у блокади и то највише због несолвентности, од укупно 350.000 регистрованих фирми - рекао је партнер у Бизноду Павле Влајчић.

- Посматрано према структури, у Србији послује више од 60 одсто предузетника, око 30 одсто су средња предузећа, а остатак чине велика и јавна предузећа - навео је Влајчић на конференцији за новинаре, поводом преузимања компанија Солвент Ратинг, у априлу 2013. године, која је постала део шведске групације Бизнод АБ и пословаће под српским огранком, Бизнод д.о.о.

Објашњавајући шта значи "сертификат бонитетне изврсности", Влајчић је рекао да највећи рејтинг ААА имају компаније са најмање пет милиона динара промета годишње, капиталом од најмање милион динара, да постоје најмање пет година и остварују најмање два одсто профита годишње, напомињући да у Србији тренутно има 1.208 компанија са највишим рејтингом.

- Фирме које претендују на рејтинг АА, морају имати два милиона прихода годишње, профит од најмање један одсто и таквих има 2.219 у Србији, док бонитет А имају фирме чији приход прелази милион динара годишње и имају профит од најмање два одсто за годину дана и у нашој земљи их има 3.052 - казао је Влајчић.

- Укупно, у Србији данас има око 5.000 компанија који имају неки од бонитета А, АА или ААА - сумирао је Влајчић.

Директорка Бизнод АБ за регион Балкана Марија Анселми нагласила је да је та компанија највећи европски провајдер пословних и бонитетних информација са седиштем у Стокхолму, а присутна је на европском тржишту од 1981. године.

- Бизнод АБ има више од три хиљаде запослених у 17 држава света и бави се давањем информација о бонитету компанија - казала је Анселми и додала да та компанија има око 200.000 клијената и остварује промет од око 460 милиона евра годишње.

Амбасадор Краљевине Шведске у Србији Кристер Асп екао је да када почну преговори Србије са ЕУ и друге компаније ће доћи у нашу земљу, а не само из Шведске, тако да ће и нашим фирмама бити потребни сертификати о бонитету ради лакшег пословања.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/406416/Bivsi-radnici-Zastave-traze-od-drzave-posao>

Бивши радници Заставе траже од државе посао

Бета

Бивши радници Заставе који су уз социјални програм напустили фабрику као технолошки вишак почетком 2011. године, траже од државе посао уз претњу протестима, саопштило је данас удружење које окупља те раднике.

Посао тражи 650 бивших Заставиних радника, од којих је највећи број, близу 550, старији од 46 година, изјавио је председник Удружења бивших радника Заставе Мирослав Тодоровић

Он је рекао је новинарима да ће у понедељак бити затражено од представника политичких партија у граду, Српске напредне странке (СНС) и Социјалистичке партије Србије (СПС), да помогну да се организује састанак у надлежним министарствима Владе Србије о решавању њихових проблема.

- Обратили смо се премијеру и првом потпредседнику Ивици Дачићу и Александру Вучићу, али одговор још нисмо добили, па ћемо покушати још једном да закажемо разговоре у Влади Србије - рекао је Тодоровић.

Он је навео да ће радници, ако то не успеју за три до четири дана, наредног четвртка организовати протест испред скупштине града уз шетњу радника ка фабрици Фијата у Крагујевцу у знак упозорења.

Удружење бивших радника Заставе подсећа да држава није испунила обавезе које је преузела по Протоколу који је потписан крајем 2010. године о решавању технолошког вишка у фабрици Застава, након доласка Фијата у Крагујевац.

Градончелник Крагујевца Верољуб Стевановић је након састанка са делегацијом Удружења бивших Заставиних радника казао да Удружење има подршку града, као и да је "проблем компликован и тежак и да је решење у рукама Владе Србије".

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/406506/Radnici-Fabrike-vagona-najavili-radikalizaciju-straika>

Радници Фабрике вагона најавили радикализацију штрајка

Тањуг

Штрајкачки одбор Фабрике вагона из Краљева најавио је данас да ће радикализовати штрајк уколико хитно не добију неку од 12 плата које им се дугују.

"Мало је рећи да је ситуација тешка. Од маја нисмо добили ни динар, а иначе смо добијали по 15.000. Радници и њихове породице су гладни. Ако се нешто хитно не учини, ми ћемо морати да се окупимо испред Градске управе у Краљеву и на тај начин обратимо градоначелнику, пошто другачије ни до њега не можемо да дођемо", рекао је председник Штрајкачког одбора Ненад Терзић.

Синдикати су оптужили менаџмент фабрике да не брине о радницима, јер су се у последња три и по месеца, од када траје штрајк, само једном састали са њима. Према Терзићевим речима, радници траже да им се овере књижице, исплате дуговања и потпише колективни уговор.

Момчило Вилотијевић из Индустријског синдиката Фабрике вагона каже да је једини спас за фабрику, која тоне све дубље, да је неко купи.

"Социјални програм је једина реална могућност да се надамо нечему.

Прекобројних радника има, и зато се мора понудити исплата отпемнина, а помињано је да ће радницима свих предузећа у реструктурирању бити понуђено 300 евра по години стажа. Једино нас након тога неко може купити, или ћемо у јулу 2014. године отићи у стечај□, рекао је Вилотијевић Тањугу.

Директор Фабрике вагона Бошко Славковић каже да социјалног програма сигурно неће бити у овој години, и да су информације које имају синдикати нетачне.

"Прекобројни радници који раде у администрацији јесу проблем. Од 800 радника, чак њих 450 нису производни радници. Пошто смо у фази реструктурирања, не можемо да отпуштамо раднике без социјалног програма, а то се неће догодити у овог години", рекао је Славковић.

Он је додао да штрајк фабрику тера у пропаст, да два важна посла стоје а наручиоци чекају.

"У питању је репарација 15 вагона за Железнице Србије и воз од 11 комплета за Термоелектрану Обреновац□, рекао је Славковић Тањугу.

Фабрика вагона Краљево је након раскида приватизације са украјинским Азов-импексом, од 2010. године у процесу реструктурирања.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/406458/Strajk-14-radnika-Direkcije-za-izgradnju>

Штрајк 14 радника Дирекције за изградњу

А.Б.

Радници Радне јединице механизација при Дирекцији за изградњу у Новом Пазару, њих 14, већ четврти дан штрајкују због три заостале плате, лошег стања машина и камиона, седам неплаћених превоза, као и јубиларних награда.

Радници најављују да ће у уторак изаћи у протестну шетњу, ако локална самоуправа не реши њихове проблеме, а позивају и министра Расима Љајића да им помогне. Дирекција за изградњу има укупно 96 радника.

Пензије ће падати и без ММФ

Ако пензије у наредних годину или две не буду пратиле инфлацију, а изостане осетнији раст БДП, њихов однос према зарадама биће гори од 43,3 одсто

Уколико би се у овом часу оствариле нове „претње” Међународног монетарног фонда, да просечна српска пензија у просечној заради учествује с 43,3 одсто, просечан пензионер у Србији би уместо садашње 22.000 динара с августовским чеком примио за око 3.000 динара мање – 19.130 динара.

– Предлог ММФ-а да пензије падну испод 50 одсто просечне зараде је начин да се смањи учешће пензија у бруто домаћем производу са садашњих 13 на очекиваних 10 процената, али то може да заживи у земљама где су зараде од по 1.500 и 2.000 евра, али не и у Србији где је просек за јул био 44.182 динара – каже Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине.

Уместо оваквих најава ММФ-а које озбиљно доводе у питање егзистенцију више од милион пензионера с просечном пензијом од 22.000 динара, ММФ би морао да преиспита зашто се из пензијског фонда исплаћују и бенифициране и војне пензије и сва друга давања, попут туђе неге и помоћи.

– Уместо што су се сва ова давања нашла у једном кошу, држава би из својих фондова требало да надомести део за бенефиције и војне пензионере... Дакле, све оно што нису пензије по општим прописима – категоричан је Ненадић.

У том случају би учешће пензије у БДП-у било мање од садашњих 13 одсто, а из буџета се не би 50 одсто пара издвајало за исплату пензија због чега се стално инсистирало на смањењу јавне потрошње, чије су пензије највећи део.

Он подсећа да је просечно учешће пензија у просечној заради у овом часу око 50 одсто, да је почетком 2012. године било на нивоу од 64,7 процената да би до краја те прошле године пало на 59 одсто.

Уколико пензије ни током 2014. и 2015. године не буду пратиле реалан раст цена на мало, а изостане осетнији раст БДП, оне ће пасти много пре него што ММФ и буде тражио од српских власти ниво од 43,3 одсто, упозорава Ненадић.

Извор из владе упућен у целу проблематику боји се да ће власт у Србији морати да пристане на све услове које поставља ММФ, те да је то што су прво предложили изједначавање старосне границе на 65 година и за мушкарце и за жене својеврстан уступак Србији, јер се инсистирало на томе да се горња граница за оба пола одмах подигне на 67 година.

Он каже да је пракса сваке владе, па и ове, да овај врућ кромпир не узима у руке. Треба очекивати да ће и актуелна власт под изговором далеко је 2027, која се помиње као година када би старосну границу за одлазак у пензију требало изједначити, покушати да сачува највеће и

најсигурније гласачко тело у Србији – пензионере, њих око 1,7 милиона и да неће признати да мора да прихвати ове предлоге.

Исти извор пита, ко је тај из владе ко ће изаћи пред пензионере и рећи им – пензије ће вам од сутра бити испод 200 евра, јер је то начин да се смањи јавна потрошња. Нико, категоричан је „Политикин” извор и зато се ово питање оставља за неког другог.

Овај саговорник „Политике“ апелује на синдикате да се што пре огласе овим поводом, јер ће ови предлози ММФ-а најскупље коштати управо оне који сада раде. ММФ такође свесно превиђа и чињеницу, каже исти извор, да у Србији нема могућности за други и трећи стуб пензијског осигурања, па да људи себи сами уплаћују пензије, те да им је ово што су уплаћивали 25, 30 и 40 година једино до чега могу да живе.

Нема званичног папира са захтевима ММФ-а

Још нема званичног папира са предлозима Међународног монетарног фонда о поштравању услова за одлазак у пензију и смањењу учешћа просечне пензије у просечној плати на 43 одсто – каже за „Политику” шеф посланичке групе ПУПС-а у Скупштини Србије Мома Чолаковић. – Очекује се да ће влада током октобра изаћи са конкретним предлогом реформе пензијско-инвалидског осигурања, а ПУПС ће инсистирати да пензије прате зараде. Током свих досадашњих сусрета са представницима ММФ-а – подсетио је Чолаковић – председник ПУПС-а и потпредседник владе Јован Кркобабић предочавао је да је неосновано тражити смањење учешћа просечне пензије у просечној заради која је ионако мала.

Ј. Петровић-Стојановић

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/izgubice_se_3500_radnih_mesta.4.html?news_id=267958

Крагујевачки синдикалци траже измену одлуке о окончању реструктурирања у предузећима

Изгубиће се 3.500 радних места

АУТОР: З. Р.

Крагујевац - Савеза самосталних синдиката у Крагујевцу затражио је измену акционог програма за предузећа у реструктурирању, јер би његовом доследном применом, само у Крагујевцу, према синдикалној рачуници, било угашено више од 3.500 радних места. Тиме би додатно била увећана армија незапослених док би радници који би остали без посла и њихове породице, у највећем броју случајева, доспели у још незавиднију материјално-социјалну ситуацију.

Истовремено, упозоравају крагујевачки синдикалци, доследна примена тог програма за последицу би имала и, на први поглед, мање видљиве, али ништа мање тешке последице од гашења радних места. Најављеним гашењем многих предузећа у реструктурирању, какве су поједине „Заставине“ и фабрике некадашњи крагујевачке Индустрије „Филип Кљајић“, нестаће и њихове технологије и производне целине које имају перспективу, тврде синдикати.

- Предлажемо да се из ових предузећа издвоје имовина и људски ресурси, односно производне целине које имају тржишну перспективу и да се са тим капиталом формирају нова предузећа, без оптерећења. Да је то могуће сведоче уговори Владе о формирању заједничких компанија са појединим иностраним инвеститорима. На тај начин биле би сачуване технологије, као највреднији ресурс сваког предузећа, наводи се у јучерашњем обраћању крагујевачких синдикалаца надлежнима у Влади и јавности. Додаје се да, уколико Влада одлучи да акциони програм реализује уништавањем предузећа, синдикалци то неће мирно посматрати.

Бивши Заставини радници најављују протесте

Крагујевац - Бивши радници Заставине Фабрике аутомобила најавили су, након јучерашњег састанка са градоначелником Крагујевца Верољубом Стевановићем, скорашње протесте, уколико са надлежнима у Влади Србије наредних дана не започну преговоре о решавању њиховог статуса. Они су поручили да ће се испред Скупштине града окупити у четвртак, 26. септембра, након чега ће, ако у међувремену, од надлежних не стигне никакав одговор, радикализовати протест.

Ради се, подсетимо, о 650 некадашњих радника Фабрике аутомобила и Групе „Застава возила“ који су по доласку Фијата проглашени за технолошки вишак и упућени на евиденцију Националне службе запошљавања, где су до јула ове године примали одговараће припадности, после чега су остали без икаквих прихода. Влада Србије је почетком 2010, са Заставиним синдикатима потписала протокол којим се обавезала да ће ти радници, након двогодишњих преквалификација и доквалификација на евиденцији НСЗ, имати предност приликом запошљавања у Фијатовим кооперантским фирмама. Представници Удружења бивших Заставиних радника јуче су казали да они редовно конкуришу за посао код коопераната Фијата, али да нико од њих никада није позван ни на разговор, пошто већина прекобројних има између 46 и 55 година живота.

Удружење бивших радника својевремено је покренуло иницијативу да се у Крагујевцу формира центар за рециклажу аутомобила, камиона и аутобуса, у којем би радили управо прекобројне „аутомобилције“. Градоначелник Стевановић јуче је казао да је град спреман да обезбеди локацију за формирање тог центра, али да дефинитивну одлуку доноси Влада. З. Р.

Омбудсман: Држава саучесник у кршењу права радника

Београд - Заштитник грађана Саша Јанковић оценио је да држава саучествује у кршењу права радника Индустрије машина и трактора и Индустрије мотора Раковица и хиљада других радника којима послодавци годинама не уплаћују доприносе за здравствено и пензијско осигурање. „Поједини послодавци годинама крше закон, док државни органи који треба да осигурају његово поштовање чекају политичко решење и вољу да га спроводе“, рекао је Јанковић након недавног састанка са синдикалним представницима та два предузећа.

Јанковић је оценио да због тога испаштају радници и њихове породице, а када им та прекршена права буду призната пред међународним правним инстанцама, штету ће плаћати сви порески обвезници.

Представници синдиката та два предузећа пренели су Јанковићу да 1.700 запослених не може да овери здравствене књижице за себе и чланове породица и оствари право на здравствено осигурање, јер се налазе у ресектурирању, од којих једним управља држава, али и поред тога се не уплаћују редовно доприноси за обавезно социјално осигурање запослених. Синдикалци су заштитнику саопштили да им је Републички фонд за здравствено осигурање за 1.700 радника ставио на располагање неколико здравствених књижица, да их поверавају на привремено коришћење радницима за које оцене да су у том моменту здравствено најугроженији. Бета

Прва конференција посвећена женском предузетништву у области биотехнологије

Жене ретко на челу фирми

АУТОР: Љ. Б.

Београд - Жене чине 22 одсто од укупног броја предузетника у нашој земљи, али су углавном на челу малих предузећа која запошљавају мање од 10 радника и послују у сектору услуга и то на локалном нивоу. Свега четири одсто жена може се похвалити да су власнице или да управљају већим предузећем, а на радним местима су углавном мање плаћене од својих колега, показала је Студија о предузетништву жена у Србији.

Поправљању ове слике могла би да допринесе и прва конференција посвећена женском предузетништву и то у области биотехнологије, Фаб Форум. Циљ конференције која ће бити одржана у суботу на Метрополитен универзитету у Београду јесте стварање развијене заједнице женских експерата у овој области које ће бити у стању да се међусобно подрже, размењују искуства и заједно покрећу нови бизнис у области биотехнологије.

„Један од највећих проблема српске привреде јесте то што нису искоришћени предузетнички потенцијали у природним наукама, што посебно долази до изражаја у случају научница, јер због недовољне подршке и бројних ограничења жене имају неупоредиво мање шансе да започну свој бизнис. Самим тим и мање су заинтересоване за тако нешто“, каже Ивана Гађански, ауторка пројекта Фаб Лаб.

Значај овог пројекта је, како истиче, у томе што ће научницама и студенткињама олакшати покретање сопственог бизниса. Гађански каже да предузетницама у биотехнологији недостаје много већа подршка државе и невладиног сектора и да је управо због тога женско предузетништво у природним наукама остало неискоришћен ресурс привредног развоја.

Она каже и да ће акценат на суботњој конференцији бити стављен на женско предузетништво базирано на научним достигнућима, јер Србија има велики број жена које су изузетни стручњаци у својим научним областима, али веома ретко покрећу бизнис заснован на својим истраживањима и открићима.

Ситуација у природним наукама копија је оног у другим сферама, тако и у извршној власти у Србији има неупоредиво мање жена него мушкараца, на водећим позицијама у јавним предузећима готово да их и нема, иако су запослене жене у нашој земљи образованије од мушкараца - примера ради, више од половине доктора наука су управо жене.

Женски бизнис у свету

Женски бизнис је експанзију доживео још почетком деведесетих година прошлог века, у то време чак трећину фирми у Холандији, Данској и Немачкој основале се управо жене. На тржишту САД чак осам милиона жена управља фирмама које бележе дупло бржи раст од оних чији су власници мушкарци.

Губиташима десет пута више пара него за радна места

Државне субвенције не престају да буду предмет спорова домаће екомонске и политичке јавности, а пре коначног суда, од свега је можда и најзанимљивије видети како су и коме до сада дељене паре, и то од губиташа преко јавних предузећа до отварања радних места...

Највећи проблем је у томе што у Србији нико до сада није ни израчунао колико је коме тачно у претходној деценији из државне касе додељено пара. За неке се знају прецизни подаци, за друге су познати за поједине године, али се ипак нека слика може назрети и закључци извести. Такође, код нас баш није јасно ни шта су тачно субвенције, а најбољи пример су пензије. Оне се код нас третирају као плаћање за школство или здравство, што, наравно, није нити може бити случај. Оно што наша држава даје у Фонд ПИО су чисте субвенције и односиле су убедљиво највише пара. Ништа се, практично, с тим и не може упоредити јер пензије учествују у расходима укупног буџета Србије с 30 одсто. Зависно од године и курса, за пензије се из државне касе плаћа више од две милијарде евра годишње јер су приходи Фонда ПИО довољни само за исплату половине пензија. Тако ће за ову години за пензије бити исплаћено око 565 милијарди динара, а држава ће од те суме обезбедити више од 270 милијарди. Лане је било слично: потрошено је 563 милијарде динара, а од тога је из буџета стигло 273 милијарде.

Најозбиљније реформе и резони чекају нас управо у том сектору јер проста математика каже да овако дуго не можемо издржати. Тиме ће се вероватно најозбиљнији позабавити и нови саветник Владе Србије Доминик Строс-Кан, а богами и цела Влада.

Највише полемика води се о такозваном плаћању отварања радних места страним и домаћим инвеститорима, при чему се за једног запосленог плаћало и до 10.000 евра. По званичним подацима Агенције за страна улагања и промоцију извоза (СИЕПА), од 2006. године до сада за ту намену из државне касе потрошено је 300 милиона евра. Новац за отварање нових радних места добило је 140 домаћих компанија и 117 страних. Кроз пројекте СИЕПА-е страни инвеститори су добили у просеку око 4.800 евра за отворено радно место, док су домаће компаније добиле 4.700 евра. Субвенције за отварање нових радних места добили француски “Мишлен”, италијанске фирме “Фијат”, “Калцедонија”, “Геокс”, “Голден лејди”...

По подацима Уније послодаваца Србије, вештачко “одржавање у животу” државних и јавних предузећа која су губиташи, у претходних десет година коштало је државу и све пореске обвезнике 4,2 милијарде евра.

Највише новца потрошено је на субвенције предузећима које контролише држава, и то јавним и великим државним предузећима 2,11 милијарде евра и предузећима из портфела Агенције за приватизацију 1,62 милијарда.

Локална предузећа само у 2010. и 2011. години “појела” су 223 милиона евра.

У Унији послодаваца тврде да би, да је тај новац кроз озбиљну државну развојну банку био усмерен ка приватним предузећима која послују успешно у виду повољних кредита с један посто камате и условом да на сваких 20.000 евра одобрених кредита запосле једног технолошког вишка из губиташких државних или јавних предузећа, привреда би за десет година од те 4,2 милијарде евра направила више од 12,6 милијарди евра прихода.

Д. У.

Пољопривреда и „Железнице”

„Железнице Србије” су, на пример, лане добиле субвеније од око 13 милијарди динара, а годину дана раније чак 16 милијарди. О какваој се суми ради можда најбоље говори податак да су укупне субвенције за пољопривреду и 2012. и 2011. године износиле тек нешто више од 20 милијарди динара.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/parafiskalni-nameti-i-dalje-dave-firme>

Парафискални намети и даље даве фирме

– Имам у фирми потребу за стручњаком и радо бих довео некадашњег директора фабрике који говори неколико језика. Доказан је стручњак, у шездесетим је, а запослио бих га на неколико година.

Међутим, оклевам. Ако га запослим за стално, шта када га отпустим? Морам да му платим отпремнину за цео радни стаж – прича за “Дневник” власник компаније “Пре-принт” из Новог Сада Станко Крстин, образлажући став да је законски потребно омогућити лакше отпуштање, што подразумева и лакше запошљавање и отварање нових радних места.

Није то једина препрека у пословању његове фирме. У мору бирократских и свих других парадокса с којима се среће, једна од нелогичности је, рецимо, та да по укидању фирмарине он ту таксу плаћа пет пута скупље!

– Парафискална оптерећења нас удавише. На пример, фирмарине су укинуте па је потом речено да то важи само за мала предузећа, а да она с више од 50 милиона годишњег прихода плаћају ту дажбину. Питам се, какво је то укидање ако сам за 2012. годину платио 10.000 динара, а за 2013. чак 50.000? Неопходно је смањивање оптерећења целокупне привреде. На државном нивоу и јесу неки потези учињени, али локалним самоуправама су дате одрешене руке и плашимо се да ће то привреду још више оптеретити – каже Крстин, који је и председник Уније послодвца Војводине.

Илуструјући проблеме целокупне наше привреде, наш саговорник, иначе власник предузећа које се бави графичком делатношћу, наглашава да смо добрано скренули с правог курса – отварања производних погона.

– Отворио сам фирму за производњу 1996. године. Имам је дуже од 17 година, и данас је само два до три одсто моја производња, осталих 97 одсто је трговина. Хоћу да се бавим производњом, међутим, лакше је трговати јер, просто, купиш и продаш, док у производњи имаш шкарт, квар на машини... – наводи Крстин, уз оцену и поруку надлежним да држава мора учинити све да би олакшала производњу. – Наравно, најбоље је отворати радна места у реалном сектору, у производњи, али то је најтеже. Држава треба да створи административну инфраструктуру, што подразумева лако пријављивање фирме, лако регистровање, лако

пријављивање и отпуштање радника, добијање грађевинских дозвола... Такође, стварање инфраструктуре јер нема довољно струје, ваљане гасне мреже...

Он напомиње да имамо један од најнижих пореза на добит у региону – 15 одсто, али то је нешто што је на крају пословног циклуса.

– Као послодавац, власник фирме, кажем: “Пустите ме да радим на тржишту, оно је сурово, али немојте ми стављати тегове”. Наравно, немам ништа против плаћања пореза, али то мора бити транспарентно јер, када долази страни послодавац и хоће да инвестира, он пита колики су порези у Србији. Добије информацију, уђе у посао и задовољан је, али онда се сретне с фирмарином, еколошком таксом и бројним парафискалним и скривеним наметима за које није знао – вели Крстин.

Војвођански послодавци, вели, поздравља прве кораке министра привреде Саше Радуловића везане за нов закон о раду који би олакшао запошљавање и отпуштање, као и за размишљање о смањењу пореза и доприноса на зараде.

С. Глушчевић

Администрација једе радно време

– Предузетништво је, генерално, због економске кризе у великом проблему у пословању. Неопходно је растеретити привреду, у ономе што се може и што је реално у овом тренутку. Један, наизглед можда не тако значајан али веома оптерећујући сегмент тог проблема је компликована и голема администрација – каже за наш лист власница фирме која се бави развојем софтвера и потпредседница Удружења пословних жена Србије Оливера Поповић. – Администрација нас оптертежује и троши радно време. Када треба да привређујемо и стварамо нешто, морамо да се шетамо од шалтера до шалтера због папира. Неопходно је да се администрација оптимизује и да однос буде такав да су привредници ти које администрација треба да опслужује, а не обрнуто.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/trebace-radnici-za-%E2%80%9Czelenu%E2%80%9D-gradnju>

Требаће радници за “зелену” градњу

У Европи ће у наредном периоду бити потребно око 2,5 милиона радника који су едуковани да раде по принципима “зелене” градње, а то је шанса за Србију да искористи своје потенцијале у тој области, који се стално увећавају.

Изградња “зелених” зграда свега је пет посто скупља од уобичајеног система градње. Тиме се, међутим, омогућавају уштеде до 40 одсто воде, 20 до 50 одсто енергије и 70 одсто отпада, а задовољство живљења повећава 30 посто, речено је на представљању Савета “зелене” градње скупштинском Одбору за животну средину.

Председница Савета “зелене” градње Марија Голубовић је казала да у Србији тренуто има 13 регистрованих зграда које иду на сертификацију, и навела пример да на једном од градилишта које се завршава и које ће бити сертифицивано, раде домаће компаније и радници који су едуковани у тој области.

– То је шанса за Србију и регион да се едукујемо и будемо конкурентни јер највећи тендери у ЕУ траже акредитације и компаније које раде по принципима “зелене” градње – навела је Марија Голубовић.

<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/Dru%C5%A1tvo/1398276/Biv%C5%A1i+radnici+%22Zastave%22+tra%C5%BE+posao.html>

Бивши радници "Заставе" траже посао

Радници "Заставе" који су пре три године уз социјални програм напустили фабрику, траже посао од државе. Најављују протесте уколико Влада Србије не помогне у њиховом запошљавању, на шта се обавезала потписаним протоколом са синдикатима.

Бивши радници "Заставе" најавили су протесте, уколико Влада Србије не помогне у њиховом запошљавању, на шта се обавезала потписаним протоколом са репрезентативним синдикатима пре три године.

Председник Удружења бивших радника Мирослав Тодоровић рекао је новинарима да ће наредних дана упутити захтев за одржавање састанка са представницима ресорних министарстава како би се пронашло решење за запошљавање 650 људи старости од 25 до 65 година, који су пре три године проглашени технолошким вишком.

"Уколико до следеће седмице не дође до тог састанка, мораћемо да организујемо протесте бивших радника", рекао је Тодоровић и нагласио да је основни захтев бивших радника добијање посла.

Тодоровић је на састанку са градоначелником Крагујевца Верољубом Стевановићем поновио да је то удружење урадило пројекат за оснивање фирме за рециклажу моторних возила, где би, како је рекао, могли да раде бивши радници "Заставе".

Стевановић је новинарима рекао да је град вољан да обезбеди локацију за фабрику за рециклажу, али да је одлука о томе на влади, јер, како каже, потребна су финансијска средства.

Градоначелник је рекао и да подржава захтеве 650 бивших радника и подсетио да им је, када су проглашени технолошким вишком, тадашња влада обећала да ће после обука и преквалификација имати приоритет у запошљавању код коопераната фабрике "Фијат аутомобили Србија".

Бивши радници тврде да су много пута конкурисали за добијање посла код коопераната, али да нису позивани на разговор, јер, како је рекао Тодоровић, међу 650 незапослених највише их је животне доби од 46 до 55 година.